

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor speciale și restabilirea echilibrului economic prin completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Context juridic și economic

În România există multiple sisteme de pensii. Deși sistemul de pensii publice își spune „unitar”, el este departe de a fi unitar. Unele categorii beneficiază de ceea ce se numesc „pensii speciale”. Această categorie de pensii nu este definită juridic, dar include toate pensiile ne-contributive, acordate prin legi speciale și, cel mai important element, plătite din bugetul de stat, adică din banii contribuabililor.

Astfel Sistemul unitar de pensii publice nu este, de fapt, unitar, existând categorii de beneficiari în afara sa. Însă ceea ce deosebește în mod fundamental pensiile publice de pensiile speciale indicate mai sus sunt:

- i. Aplicabilitatea principiului contributivității în cazul pensiilor publice, dar nu și în cazul pensiilor speciale;
- ii. Sediul reglementării prin legi speciale, ce derogă de la legea generală a sistemului unitar prin instituirea unor condiții mai favorabile de stabilire și calcul a pensiilor speciale;

Acest lucru a condus la apariția unor efecte și discrepanțe inechitabile între pensiile publice și cele speciale, cum ar fi:

	• Media de vârstă a pensionării mult mai scăzute pentru unele categorii (48-50 ani, membri încă utili pieței muncii); • Calcul prin raportarea unui procent de 80% la media ultimelor venituri, sau chiar a ultimului venit salarial brut; • Nerespectarea corespondenței dintre drepturi și obligații și extinderea principiului solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi, dincolo de participanții la sistem instituind obligații pentru întreaga populație (susținerea cheltuielilor de la bugetul de stat), dar drepturi doar pentru categoriile de beneficiari ai pensiilor speciale; • O discrepanță de neconceput între pensia minimă de 704 lei și cea mai mare pensie specială, de peste 70.000 lei – de aproximativ o sută de ori mai mare; • O discrepanță imensă între pensia medie din sistemul public, în prezent 1.247 lei, față de pensiile medii din sistemele speciale care variază între aproximativ 4.000 lei și până la 19.000 lei. Trebuie subliniat că, în general, pensia specială a unei categorii are două componente: partea contributivă și un supliment acordat de la bugetul de stat. Acordarea acestui supliment ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie. Pensiile speciale pot fi așadar eliminate în întregime, limitate sau micșorate în parte, inclusiv prin politica fiscală, atunci când există rațiunea și nevoia de diminuare a acestor prestații, pentru restabilirea echilibrului și echității în sistemul de pensii sau pentru restabilirea echilibrului financiar al statului în condițiile în care societatea se confruntă cu o gravă criză de sănătate publică și economică. În aceste condiții, legiuitorul are dreptul exclusiv de a dispune asupra acordării lor, precum și asupra cuantumului, condițiilor de acordare, sau regimul fiscal la care sunt supuse acestei pensii speciale.
2. Schimbări preconizate	Prin acest proiect se instituie un impozit de 90% asupra pensiilor speciale, definite ca pensii suplimentare față de pensia contributivă, acordate prin legi speciale și plătite din bugetul de stat. Acest impozit va fi folosit pentru a finanța investiții în domeniul sănătății și pentru sprijini economia în perioada de criză legată de epidemia cauzată de virusul SARS-COV-2. Se instituie un regim fiscal distinct veniturilor din pensii, atunci când îndeplinesc următoarele condiții cumulativ: 1. Veniturile din pensii includ cel puțin una din categoriile speciale de pensii (acordate prin legi speciale și plătite din bugetul de stat); și

	2. Veniturile din pensii depășesc un anumit prag special de impunere definit de lege. În cazul în care se îndeplinesc cele două condiții, veniturile din pensii urmează a fi supuse unui regim de impunere diferențiat, după cum urmează: • 0% pentru primii 2.000 lei, suma neimpozabilă lunară prevăzută în prezent de art. 100 din Codul Fiscal; • 10% pentru veniturile între 2.000 lei și valoarea cea mai mare dintre: (i) pragul special de impunere, și (ii) nivelul pensiei contributive din sistemul public, din sistemul fondurilor de pensii administrate privat, și ale fondurilor de pensii facultative; • 90% pentru veniturile care depășesc valoarea cea mai mare dintre: (i) pragul special de impunere, și (ii) nivelul pensiei contributive din sistemul public, din sistemul fondurilor de pensii administrate privat, și ale fondurilor de pensii facultative; Astfel, se stabilește un regim fiscal care: 1. menține scutirea asupra primilor 2.000 de lei din pensie. 2. menține actuala cotă de impunere de 10% pentru partea contributivă a veniturilor din pensii, indiferent dacă nivelul acestuia se situează sub sau peste pragul special de impunere; 3. stabilește o cotă de impunere de 10% pentru pensia specială care se situează sub pragul special de impunere; 4. stabilește o cotă de impunere de 90% pentru pensia specială care se situează peste pragul special de impunere (sau peste nivelul părții contributive, dacă partea contributivă depășește pragul special de impunere). Sumele colectate prin acest impozit asupra pensiilor speciale, vor fi virat într-un cont distinct al bugetului de stat și întrebuințate exclusiv pentru investiții în domeniul sănătății și măsuri pentru sprijinirea economiei și restabilirea echilibrului economic în urma crizei epidemice și economice cauzată de virusul SARS-COV-2.
Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impact macroeconomic	Nu este cazul.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Stabilește premisele legale și bugetare pentru luarea unor măsuri de sprijinire a mediului de afaceri, prin colectarea veniturilor fiscale într-un cont distinct cu destinație specială.

3. Impact social	Prezentul act normativ vizează micșorarea inechităților cauzate de condițiile speciale de stabilire și calculare a unor pensii în baza unor legislații speciale ce derogă de sistemul unitar de pensii. Totodată, urmărește redirectionarea efortului bugetar al statului român pentru adresarea crizei de sănătate și economice ca urmare a epidemiei cauzată de virusul SARS-COV-2.					
4. Impact asupra mediului	Nu este cazul.					
5. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Nu este cazul.						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice						
(iiii) Alte cheltuieli						
(iiii) Cheltuieli de capital						
b) bugetele locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	+6 miliarde	+8 miliarde	+8 miliarde	+8 miliarde	+8 miliarde	+8 miliarde
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calculele detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau						

cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile <i>Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale</i> la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</i>	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul Consiliului Legislativ, Consiliului Economic și Social.
Secțiunea a 7-a	

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

În numele inițiatorilor:

Deputat USR Claudiu Iulius Gavril Năsui

Deputat USR Cristina-Mădălina Prună